

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Tempore

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1631

Exegesis Euangelij Luc. VI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47044](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47044)

quod filij sumus adoptionis: Nunc quidem quod creatura sumus apparet, sed quod filij Dei sumus, nondum apparet: manifestabitur autē id per reuelationem gloriæ cælestis in nobis. Quod verò interim non apparet eam ob rem est, quia vanitati, corruptioni, ac mutabilitati nūc subiecta est, creatura mortalis humana non volens. Non volens inquam, quia non elegit has poenaltates & ærumnas huius vitæ: sustinet tamen patienter, propter eum qui eam huiusmodi poenis & miserijs subiecit, id quē in spe, quod non ad sui perditionem, sed ad sui saluationem ab optimo Deo & Patre his subiecta sit, vnde ea leuia & tolerabilia quæ suffert, existimat. Sic Iacob duos sustinuit labores, amore & expectatione Rachaelis sibi coniungendæ, qui tamen labores, cum eos sustineret, non duri, sed leues, diesque septem annorum, quibus expectabat, pauci videbantur præ amoris magnitudine. Sequitur: Quia & ipsa creatura mortalis liberabitur à seruitute corruptionis, & à sollicitudine vestium, ciborum aliarumque necessitatum, quibus in hac vita propter corruptionem humanam seruire cogitur, per generalem vltimam resurrectionem. Interim enim in hac vita non manifestat pater quantum diligat filium, ne filius insolescat, sed sub disciplina nunc & sub flagellis illam continet quamdiu hic peregrinatur. Liberabitur autem, cum pertigerit in adoptionem libertatis filiorum Dei, quod erit in plena securitate, felicitatis æternæ. Interim (quod nobis compertū est) omnis creatura, id est, homo (in quo omnis creatura habet communionem, aliquidque in eo participat) ingemiscit pro calamitatibus multiplicibus, quas hic sustinet. Ingemiscit autem homo desiderio liberationis amoreque beatitudinis, & parturit interim dolore & labore operans vsque adhuc. Nam quomodo maioribus ac antecessoribus nostris idem gemitus pro eadem re fuit, ita nobiscum quoque is perseverat vsque in præsens. Non solum autem creatura vniuersa mortalis, id est, homo ingemiscit, sed & nos quoque vt Apostoli

Genes. 29.

Apost. 2.

1. Cor. 4.

Math. 17.

Mat. 9.

Luc. 9.

EXEGESIS EVANGELII DOMINICÆ III.

post Solemnitatem Sanctæ Trinitatis. Luca VI.

NEsio charissimi, si quid miseris possit suauius dici, quidve audiant libentius quam de misericordia. Quo enim magis quis eger, illud frequentius cogitat, avidius desiderat, libentiusque audit. Omnes autem nos peccauimus, & egemus gratia & misericordia Dei. Ex peccato enim primorum parentum nostrorum de paradiso in hanc miseræ vallem eiectionis sumus

OOO 4 sumus

sumus, vbi neque foris, neque intus integram possidemus pacem. Cogimur enim vel iniuri multa sustinere, complura sentire, quæ alioqui nolumus: puta infirmitates, ærumnas, aduersitates, tentationes, afflictiones, famem, sitim, æstum, frigora. Itaque quot modis affligimur, tot etiam nobis cupimus misereri. Quamobrem nihil nobis dulcius misericordia: hanc à Deo, hanc ab hominibus nobis cupimus impendi. Quam tamen quomodo obtineamus, legem nobis Christus insinuat, dicens: *Beati misericordes, quoniam ipsi misericordiam consequentur.* Omnes, inquit, desideratis vestri misereri, & misericordiam vobis opera impendi. Sitis igitur ipsi quoque alijs misericordes, & misericordiam consequemini. Proxima igitur Dominica cum nobis significatum sit, quam pronus, quamq; paratus ad misericordiam sit Deus, adeo vt perditos nos atque aberrantes à se requirat, gaudens inueniat, inuentos ad suam reducat nos domum, hodie legitur nobis Euangelium quo discimus, quomodo misericordia illa nos dignos faciamus, in proximos nostros eandem quam in nos erogat Deus exhibentes, vt hodie Euangelium docet. Itaque Christus dicit:

Estote misericordes, sicut Pater vester cælestis misericors est.

Misericordia
Dei peccatoribus quam
debeat esse
dulcis.
Matth. 5.

Tanta laus est misericordiam, vt ipsa non solum amicos, sed Dei nos etiam efficiat filios. Reddit enim hæc virtus nos conformes Deo, & quasi quædam signa sublimis naturæ nostris imprimit animabus. Omnem enim curam, dilectionem, misericordiam, quam à Deo petimus, quam speramus, quam recipimus, quamq; expectamus, eandem vult nos in proximos quoque nostros effundere. Vnde liquet, quantam à Deo misericordiam nobis optamus fieri, tantam vt effundamus in proximum oportere: quia eadem mensura, qua nos mensi fuerimus, remetietur nobis. Hunc enim nos exhibere in proximum animum necesse est, cuiusmodi animum effundere in nos volumus Deum. Sciendum itaque misericordiam, compassionem, seu tristitiam esse de aliena miseria, cui subuenire, dum possumus, inuitamur. Non est autem in Deo misericordia hoc modo, vt est quædam compassio aut dolor tristitia ve de alieno malo, nec vt sunt etiã passionis relique appetitus sensitui in hominibus: sed est misericordia in eo, vt sonat misericordia actum voluntatis, quo volumus misero subueniri. Hoc modo est in

Matth. 7.

Misericordia
quid sit.

Misericordia
quomodo sit
in Deo.

Deo misericordia tanta, vt haudquaquam illi possit humana æquari. Quapropter cum dicitur, Estote misericordes, sicut Pater vester cælestis misericors est, hoc verbum, sicut non æqualitatem mandat, sed similitudinem & imitationem, vt quo modo nobis miseretur Deus, misereamur nos quoque nostris proximis, puta gratuito, & inmeritis, & à quibus nihil speramus retributionis.

Nolite iudicare, & non iudicabimini. Nolite condemnare, & non condemnabimini. Dimittite & dimittetur vobis. Date, & dabitur vobis.

Omnis misericordia proximo exhibita bonum est aliquid, quo eius potest miseria subleuari. Ideo ad omnia generatim misericordia se extendit, quibus

quibus à miseria homo est leuāus. Duae autem species Dominus ponit miserendi, in quibus singulis datur beneficium, & ad has alia omnes reducuntur. Prima species est, vt proximo des aliquid, puta aut eleemosynam aliquam corporalem, vt est esca, cibus, vestis &c. aut spiritualem puta instructionem, consilium, consolationem, &c. Hoc indicatur per verba, Date, & dabitur vobis. Date, inquit, temporalia, & dabuntur vobis caelestia. Rogate mendicis. Quid? Panem. Roges tu quoque Christum mendicis. Quid? Regnum caelorum. Num audebis tu negare homini panem, qui à Deo poscis regnum caelorum? Dato igitur tu panem proximo, vt tibi regnū à Deo non negetur caelorum. Quod si nolueris, qua fronte audebis petere à Deo tanta dona tantaque beneficia? Constituit itaque tibi legem, vt tantum tibi expectes à se dandum, quantum tu paratus es egeno dare. Hoc tamen non intelligitur iuxta mensuram dati, sed iuxta mensuram charitatis, hoc est, bonae voluntatis. Maiora enim Dei sunt dona, quae retribuit, imo & quae praerogant, quam tu egeno possis dare: sed intelligendum ita est vt quo plura à maiori charitate benefeceris pauperi, eò plura nobilioraque dona recipies à Deo. Non igitur diligamus verbo & lingua, sed opere & veritate. *Si enim quis inquit Ioannes, habuerit substantiam huius mundi, & viderit fratrem suum egere, & clauserit viscera sua ab eo (puta vt illi necessaria non tribuat) quomodo charitas Dei est in illo? Cùm ergo beatus sit dare quam accipere, propterea quod illud charitatem habeat, hoc necessitatem, non sitis filij segnes, non sitis tenaces, non sitis denique formidolosi adtribuendum necessaria egentibus. Non audias pusillanimum cogitationem: Fortasse adhuc ipse egebo. Humana haec cogitatio est non diuina, de futuris cogitare cum pusillanimitate. Non potest tibi (crede mihi) perire, quicquid Christo dederis, praesertim in aliquo membrorum suorum egenti. Altera est species beneficii, cessare à malo, aut nō inferre malū. Si enim potes proximo tuo malū inferre, habes forsassis simul & copiam & causam quare id facias: pro Dei tamen amore, non vis, cūm possis, aut cūm ira suadeat quoque ei malum inferre, iam beneficium proximo contulisti. Carere enim malo, bonum est. Verbi gratia: Quando non detinet quis vincitum cūm possit, quando nō vlciscitur, quando iniuriam non retaliat, in hoc praestat beneficium. Bifariam autem contingit, vt non inferas malum. Aut enim malum est in opere quod inferre possis (vt dixi) expetendo vindictam, fumendo supplicium, priuando gratia, fauore, aut beneficijs tuis. Et hoc prohibuit Dominus, quando dixit: Dimittite, & dimittetur vobis. Aut est in cogitatione, vt cūm malè inceperis sentire de proximo, vnde eius aestimatio, eiusque fama apud te periclitatur. Magnum enim est, cuius malum, malè de se audire, malè iudicari, contemni, aut sperni. Sic è regione magnum est beneficium, de se bona sentire, sua opera aequè interpretari, non condemnari aut abijci. Hoc Dominus malum prohibens, & mandans bonum: Nolite, inquit, iudicare, vt non iudicemini, nolite condemnare, vt non condemnemini. Sciendum tamen hic primo non prohiberi omne iudicium. Est enim iudicium de manifestis, vt si videam hominem ex alieno agro metentem, hoc iudicare possum quod vidi, id est, quod in alieno agro messuit. Siquidem hoc mihi est manifestum. Veruntamen de occulto non possum iudicare illum, aut de eo,*

PPP

quod

Miserendi
species duae
quae sunt.

I.

Luc. 6.

Augustin.

I. Ioan. 4.

A. Ro. 13.

Miserendi
species a te
quae sit.Malum non
inferre vt co-
tingat bifari-
am.

quod nescio. Neque enim propterea illum debeo iudicare furem, quod in alieno agro messur, quia animus eius furandi, unde fur esse dicendus est, non possum videre. Potest enim fieri, ut animo furandi messuerit ex alieno agro, quod tamen quando nescio, si iudicauero furem, temere iudico. Potest autem fieri, ut iussu illius cuius est ager, aut eiusdem permissione, aut per errorem ibi messuerit (quod magis cogitare debeo) tamen quamdiu veritas me latet, non debeo proximum iudicare vera, quod mihi est manifestum. Hic saepe delinquitur, ut homines factum aliquod videtes, cor etiam quod non vident, ac intentionem praesumant iudicare. Videtes enim apprensens malum, mox pronunciant temere, quod ex odio, quod ex ambitione, quod ex vana gloria, & huiusmodi id genus vitio, hoc factum dictumve sit, quod temerarium est iudicare, & hic prohibitum, sicut hic prohibita omnia sunt alia huiusmodi iudicari, quae bono animo, maloque fieri possunt. Semper enim bono potius animo facta putari debent opera huiusmodi, & charitate excusari, quam in deteriore deputari partem. Itaque non iudicare hoc modo (ut dixi) est misereri. Facis enim illi bonum, quem non iudicas. Sciendum quoque Dominum non prohibere hic iudicium, quod sit à potestate, utpote ab eo qui auctoritatem ex officio habet iudicandi, ut iudex ordinarius, qui iuxta causarum merita aut demerita cogitur iudicare, & aut condemnare reum aut infontè absolueret. Est praeterea tertio aduertendum, quamuis incerta omnia ac dubia in meliorem sunt partem interpretanda, & sentiendum de omnibus bene, quantum est possibile, quantumque excusatio admitti potest, nemoque iudicandus temere: tamen quando remedium est peccato adhibendum, quando occasio delinquendi excludenda, quando item custodia animabus statuenda, ita omnia sunt haec exhibenda remedia, & pericula cuncta aut proscindenda aut precludenda, ac si de grauioribus ac deterioribus, quae euenire possent, homo foret suspectus. Absque enim hoc quod iudicetur homo, debet custodiri, regi, arcerique ne peccet, non quasi si qui credatur velle, sed qui sciatur posse peccare. Hoc enim non est iudicare, sed prudenter timere, & pericula prauidendo cauere. Nam quod ad arceas & ad ostia serae adhibentur, non quempiam est furem iudicare, sed posse quempiam furem data occasione effici, credere. Deinde dicit: Nolite condemnare. Nolite si etiam peccantem cernitis, eum condemnare, id est, inter peccatores tanquam damnandum habere. Potest enim fieri ut ubi ceciderit, mox poeniteat, iustiorque quam ante fuit resurgat. Non est igitur qui peccator fuit, damnandus, aut pro peccatore semper habendus. Et non condemnabimini, Deo vos ex peccatis resuscitante. Dimitte iniurias vobis illatas. *Induite, inquit, beatus Paulus, viscera misericordiae, supportantes inuicem, & dimittentes vobismetipsis, si quis aduersus aliquem habet querelam. Et dimittetur vobis. Idem in Ecclesiastico habetur: Relinque proximo tuo nocenti te, & tunc deprecanti tibi soluentur peccata tua.* Videsne quomodo in tuum arbitrium suam Deus posuerit infinitam misericordiam? Date consilium & auxilium egenis, & dabitur vobis hic gratia & consolatio, & post hanc vitam gloria aeterna.

Mensuram bonam & confertam, & coagitatam, & superfluentem dabunt in sinum vestrum.

Paul.

Temerarium iudicium quod.

Iudicium cuiusmodi non prohibuerit Christus.

Occasiones peccati quae topere proscindenda sint per superiores.

Damnare temere quid.

Coloss.

Ecol. c. 11.

Pauperes in quos opera misericordiae contulistis, sua oratione dabunt, hoc est, dari vobis à Deo impetrabunt mensuram bonam, &c. Nam & Cor. 13. *Acto. 10.*
nellio Centurioni dictum est: Orationes tuae & elemosinae tuae ascenderunt in memoriam in conspectu Dei. Dabunt autem vobis mensuram bonam & conferentiam, ut copiosius sit praeium seu retributio vestra, quam opus. Nihil igitur metuatis minus vobis reddi à Deo, quam vos eius dederitis amore egenis: *Math. 25.*
 quia pauperes, quibus dedistis, imo loco pauperum ego (cui fecistis quicquid vni ex minimis meis fecistis) reddam in sinum vestrum, in gremium cordis vestri mensuram bonam, hoc est, non minorem, sed iustam, ut competit vobis, conferentiam, id est, cumulatam, & coagitatam, hoc est, compressam & superfluentem, vult per horum verborum exaggerationem, quam magna sit multitudo honorum, quam immensurabilisque aeterna felicitas, quam prae paravit Deus diligentibus se, significari. *1. Cor. 14.*

Eadem quippe mensura, qua mensi fueritis, remetietur vobis.

Aequitatis huius primam partem Christus pronunciat, dicens: *Beati. Marc. 1.*
misericordes, quoniam ipsi misericordiam consequentur. Alteram verò eductio-
 so beatus Iacobus inferens, dicit: *Iudicium sine misericordia ei, qui non facit mi-* *Iacob. 2.*
sericordiam. Eadem igitur mensura, qua mensi fueritis, remetietur vobis. Quod ita est intelligendum: Si bonum ac iustum feceris, iustum ac bonum tibi retribuetur. Si malum feceris proximo, malum iterum accipies. Si malum feceris culpa, malum tibi reddetur poena. Non enim hic sensus est verborum, ut si iniquum inferas, quid proximo. Deus tibi iniquum aliquid propterea, aut iniquè retribuat. Deus enim iniuste non iudicat, nec iniustus est vindex malorum, sed tu si proximo iniuriam intuleris: si iudicaveris, si condemnaveris, si auxilium negaveris atque consilium, si denique consolationem eius necessitati subtraxeris, ipsa temeritas tua atque malitia reuertetur tibi in sinum tuum, ut eo ipso quo feceris alteri malum, tibi malum compares.

Dicebat autem illis & similitudinem: Nunquid potest caecus caecum ducere? Nonne ambo in foveam cadunt?

Similitudo est & veritas, sed se in ipso veritas, ad alia autè nihilominus similitudo. Quadrat autem in eos, qui antequam sunt instructi, magisterium affectant. Nam ita dicit: Nunquid caecus potest caecum ducere? Ac si dicere: *Caecus quomodo ducatur caecum ducere.*
Qui seipsum nescit, qui sui curam non habet, qui animam suam propriam non diligit, quomodo potest, quae tibi conveniunt, scire? quomodo potest tui curam habere? quomodo te potest diligere, qui seipsum non diligit cum scriptum sit: Qui diligit iniquitatem, odit animam suam. Si igitur is, qui iniquitatem diligit, seipsum odit, quomodo idem te potest in Deo diligere? *Psalm. 10.*
 Nemo autem te non diligens, salutaria tibi prouidebit. Ergo caecus, ignarus, sui negligens, tibi caeco ducarum potest quidem promittere, sed praestare nequaquam. Ridiculum certè est caecum caeco dari ducem, multo autem id periculosius, si caecus ipse velit esse dux caeci. Hanc ad Apostolos & ad omnes praedatos dixit similitudinem, innuens quo timore acquiescendum sit, ut quis

prælationem in alios accipiat, cum abijciatur hic, quisquis non possit ignorantes docere, cæcos ducere, aut lapsos erigere. Est autem maximè in eos dictum, qui affectant præesse, non in eos qui prælationis fugiunt onus, ut potest flux infirmitatis conficij. Nihilominus tamen si diuina ordinatione, superiorumque compellantur autoritate, debent obedire. Hos enim Deum timentes, Deum quærentes, atque omnia quam maximè possunt, in Dei beneplacitum ac honorem dirigere satagentes, non deserit Deus, sed quicquid humana illis deest eruditione, hoc diuina illis inspiratione infunditur.

Non est discipulus super magistrum. Perfectus autem omnis erit, si sit sicut magister eius.

Omnes sumus discipuli, discentes aut ex inspiratione & lumine diuino, aut ab hominibus. Si itaque per magistrum intelligitur homo, non est discipulus super magistrum, in eo scilicet, quod discipulus est, & in quantum est discipulus, ac in his, quæ didicit à magistro. Porro si quid magisterio didicit diuino, in hoc hominis non fuit discipulus: ibi potest etiam magistri hominis fieri magister. Vltima igitur perfectio discipuli est erga magistrum suum, ut sit sicut eius magister, in his quæ ab illo didicit. Neque enim ea potest ab eodem discere, quæ ille met ignorat, qui debet docere. Est ergo sensus, ut sit hoc quoque in prælatos dictum, qui male viuunt: Non est discipulus super magistrum. Non potest à te, inquit, discere subditus tuus aut discipulus, ut sit contemptor seculi, pius, castus, ac virum deditus, qui exemplo tuo virtuti contraria doces. Quomodo enim tu illi dices, non furandum, qui furaris? non ebrietari studendum, qui calicibus perpetuo studes epotandis? Non igitur quam tu melior effici potest, quicumque se tuum discipulum gerit. Nam si melior sit, ex alio hoc habet magisterio, non tuo. Quod si de Christo hæc verba intelligantur: Sensus est, ut alibi dicit: *Non est seruum maior Domino suo. Si me persequuti sunt, & vos persequentur.* Ego qui sum magister vester, passus sum me iudicari, condemnari, nec vlcisci tamen id volui, sed pro malis reddidi bona. Quomodo ergo tu, qui discipulus meus es, & ex vita mea, discere te oportet. (Exemplum enim dedi vobis, ut & vos ita faciat) quomodo inquam, tu non vis dimittere iniurias? Perfectus autem eris discipulus, si vita tua mihi conformis fuerit. Mei enim imitatio, tua est, perfectio.

Roman. 2.

Ioan. 13.

Ioan. 15.

Ioan. 17.

Quid autem vides festucam in oculo fratris tui: trabem autem quæ in oculo tuo est non consideras? Aut quomodo potes dicere fratri tuo: Frater, sine eijciam festucam de oculo tuo: ipse in oculo tuo trabem non vides?

Festuca mystice quid significatur.

Per trabem quid mystice significatur.

Per festucam, modicum, & veniale vult dicere peccatum quod si videris in tuo fratre, quomodo non vid. setiam, interim in tuo oculo esse trabem? Aut quomodo præsumis festucam ex alieno educere oculo, trabem in tuo habens? Per trabem enim grande aut le: hanc peccatum vult intelligi. Non igitur conuenit ei qui peccator est, alium corrigere minorem peccatorem. Verbi gratia: Ex ira fortasse quispiam peccauit in verbo leuiter, non respiciens passionem suam. Tu verò hoc grauiter iudicas, condemnas & corrigis mo-

gis motus odio auersus delinquentem. Nonne rectè tibi dicitur? *Medice cura teipsum?* Et quomodo alium doces, teipsum non doces? Quomodo alium vides, teipsum non vides? Quomodo alium in modico delinquentem corrigis, teipsum non corrigis? Correctio certè fieri debet ex charitate. Ordinata verò charitas incipit à seipso. Tu verò fratrem non diligis, quem odis. Quomodo enim diligeres proximum, qui non diligis teipsum? Nam si trahem de oculo tuo non educis, quomodo teipsum diligis? Aut quomodo (vt dixi) credam vt diligas proximum, non diligens teipsum? Quid autem proficit homo, si lucretur vniuersum mundum, & detrimentum sui faciat?

Hypocrita eijce primum trabem de oculo tuo, & tunc perspicies, vt educas festucam de oculo fratris tui.

Hypocritam nominat eum qui iustum se fingit, ceu qui aliena curare queat vulnera, ipse sanus, cum grauiora in se habeat interim vulnera, licet ea cæcus non videat, rectè igitur hypocrita dicitur, qui graui censura sauit in leue peccatum proximi, sua verò grauiora peccata dissimulat. Monet ergo seipsum ante corrigere, odium & liuorem in corrigendo alio abijcere (hoc enim infectus vitio, nemo potest de fratris festuca rectè iudicare) monetur intentionem lucidam & oculum simplicem habere: & ita, quomodo fratris eijcit festucam, curare. Quapropter charissimi, caute superbia, caute inuidiam, caute odium, caute iram quoque. His enim passionibus seruietes, neminem corrigetis vtiliter. Syncera igitur sit charitas in te, sit ad fratrem compassio in delicto constitutum, sis tu quoque non æque in eodem delicto, aut maiori oportet, si volueris, salubris vt fiat delinquenti correctio tua. Alioquin eum quem velis esse emendatum, si in eodem aliove manifesto tenearis peccato, haudquaquam corripias, sed obsecra & inuita, vt tecum se corrigat, Dominus autem charitatem tuam videns vtrique gratiam dabit se corrigendi, qui est benedictus in secula, Amen.

SERMO IN EADEM DOMINICA.

In quibus similes Deo esse nos congruat, & in quibus misericordes in proximum.

Estote misericordes, sicut Pater vester misericors est. Lucæ VI. Ex magna misericordia oritur, quod Dominus nobis mandat misericordiam. Nihil enim nobis, qui miseri sumus, & misericordia egemus, est vtilius quam misereri, ignoscere, compati, & miseris subuenire. Quo fit vt misericordiam suam Deus quoque largiatur nobis. Siquidem misericordiam nobis impendendæ vt Deo iusta sit ratio, mandat ipse nobis dicens: *Estote misericordes.* Si enim fuerimus misericordes in proximos nostros, fiet, vt nos quoque misericordiam à Deo consequamur. Sunt autem multa in hoc diuino Euangelio, quæ nos instruunt ad pietatem. Primum est quod nobis præcipitur esse misericordes. Nemo potest esse misericors in Deum, quia Deo cum sint diuitiæ, sapientia, potentiaque infinita, ipse non potest esse miser, nec bonorum tuorum eget. Nihil illi prodest, si illum honoraueris, nihil si contempseris, obest. Nihil illi confers seruiendo, nihil subtrahis

PPP 3. deserent-

Lucæ 4.
Roman. 2.

1. Ioan. 3.

Matth. 7.

Marc. 6.

Luca 9.

Correctio

vt salubris

delinquenti

si, qualis est

se debeat.

Lucæ 6.

instructioes

huius Euan-

geli.

Gal. 3.